

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Llywodraethu ac Awdit held
at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 29ain Mehefin, 2023 at
2.00 pm

CYNGHORWYR Andrew Blackmore (Cadeirydd)
YN Cyngorydd Sirol Tony Easson (Is-Gadeirydd)
BRESENNOL:

C. Prosser, M. Veale, R. Guest,

Cyngorydd Sirol: Ben Callard, John Crook, Malcolm Lane,
Phil Murphy, Peter Strong, Ann Webb and David Jones

SWYDDOGION YN BRESENNOL:

Wendy Barnard	Swyddog Gwasanaethau Democraidd
Richard Jones	Rheolwr Perfformiad a Dirnadaeth Data
Jonathan Davies	Rheolwr Cyllid Cyfrifeg Canolog
Rachel Freitag	Swyddog Archwilio Cymru
Kathryn Evans	Data Protection and Information Governance Manager
Sian Hayward	Rheolwr Digidol a Thechnegol
Matt Lewis	Chief Operating Officer
Jan Furtek	Audit Manager
Kath Beavan- Seymour	Deputy Chief Operating Officer

YMDDIHEURIADAU:

Cyngorydd Sirol

1. Penodi Cadeirydd

Etholwyd yr Aelod Lleyg, Andrew Blackmore yn Gadeirydd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio.

2. Penodi Is-gadeirydd

Penodwyd y Cyngorydd Sirol Tony Easson yn Is-gadeirydd.

3. Datganiadau o Fuddiant

Eitemau 7 ac 8: Datganodd Martin Veale, yn unol â Chod Ymddygiad yr Aelodau, fuddiant personol, nad yw'n rhagfarnus fel Cadeirydd Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Cyngor Bwrdeistref Sirol Merthyr, ac fel Aelod o Bwyllgor Llywodraethu ac Archwilio Cyngor Bwrdeistref Sirol Blaenau Gwent, partner y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir.

Diolchodd y Cadeirydd, ar ran y Pwyllgor, aelodau'r Pwyllgor sy'n gadael, y Cyngorwyr Ian Chandler, Tony Kear a Laura Wright am eu cyfraniad yn ystod eu cyfnod aelodaeth. Croesawodd hefyd y Cyngorwyr Ben Callard, Ann Webb a David Hughes-Jones i'w cyfarfod cyntaf. Croesawyd Jan Furtek, Rheolwr Archwilio yn rôl y Prif Archwilydd Mewnol dros dro.

4. Fforwm Agored i'r Cyhoedd

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Llywodraethu ac Awdit held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 29ain Mehefin, 2023 at 2.00 pm

Nid oedd unrhyw aelodau o'r cyhoedd yn bresennol.

5. Nodi'r rhestr o weithredoedd a ddeilliodd o'r cyfarfod diwethaf

Nodwyd y Rhestr Weithredu o'r cyfarfod blaenorol:

1. Cydweithrediadau a Phartneriaethau Allweddol: Cadarnhaodd y Prif Archwilydd Mewnol fod yr adolygiad wedi'i gwblhau a bod yr adroddiad drafft yn barod i'w gyhoeddi ac y bydd yn cael ei rannu gyda'r Pwyllgor maes o law. Mae cydweithrediadau a phartneriaethau allweddol wedi cael eu hystyried fel rhan o'r asesiad risg a drafftio cynllun gweithredol Archwilio Mewnol. Bydd o leiaf pedwar adolygiad i'w cwblhau ar gyfer gwasanaethau sy'n gweithredu mewn partneriaeth. Y rhain yw Budd-daliadau Tai, Treth y Cyngor, y Gwasanaeth Refeniw a Rennir (yr Awdurdod Arweiniol yw Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen) a'r Gwasanaeth Troseddau Ieuentid lle mai Sir Fynwy yw'r Awdurdod Arweiniol. Bydd unrhyw ganfyddiadau ac argymhellion o'r adolygiad yn cael eu hateb yn unol â hynny. [YN PARHAU]
- 2a Capasiti Tîm Cyllid: Dywedodd y Pennaeth Cyllid fod rhai penodiadau wedi'u gwneud i'r tîm Cyllid. Mae penodiadau i rai swyddi uwch yn parhau. Mae'r oedi'n cael ei reoli drwy flaenoriaethu darnau allweddol o waith. Y nod yw cwblhau recriwtio dros chwech i wyth wythnos er mwyn sicrhau cyflenwad llawn o staff. Mewn ymateb i gwestiwn, cadarnhawyd bod ffocws ar y sefyllfa ariannol bresennol i sicrhau'r defnydd gorau o adnoddau, i barhau i gyflawni'r newidiadau gwasanaeth ac i gynhyrchu arbedion. Y gobaith yw cwrdd â dyddiad cau canol mis Gorffennaf ar gyfer y cyfrifon drafft ond erys llawer o newidynnau a allai achosi oedi. Cadarnhaodd Swyddog Archwilio Cymru fod yr amserlen a nodir yn unol â disgwyliadau Archwilio Cymru a rhagwelir y dylid cael dyddiad ardystio ym mis Tachwedd.

Yn sgil diweddariad hwn, roedd y Pwyllgor yn dymuno deall y sefyllfa bresennol yn llawnach ac yn benodol canlyniadau'r penderfyniadau blaenoriaethu sy'n cael eu gwneud. O ganlyniad, gofynnodd y Cadeirydd am bapur cryno yn nodi strwythur sefydliadol, math a nifer y swyddi gwag y Tîm Cyllid, cynlluniau ar gyfer datrys ac esboniad llawnach o'r canlyniadau ar lwyth gwaith a blaenoriaethu. Mynegodd Aelod Bryder am yr oedi parhaus. [YN PARHAU]

- 2b Dadansoddiad tuedd o werth buddsoddiadau masnachol flwyddyn ar ôl blwyddyn, a'r incwm a dderbynnir sy'n cyfrannu at wasanaethau: Nodwyd bod e-bost wedi'i anfon at Aelodau sy'n cynnwys y wybodaeth y gofynnwyd amdani. [WEDI CAU]
- 4a. Cynllun Amlinellol Archwilio Cymru: Mae'r Cadeirydd wedi gweld llythyr Archwilio Cymru yn manylu ar yr amserlen ddiwygiedig [WEDI CAU]
- 4b. Deunyddiau Hyfforddiant ar gyfer ISA 315: Cadarnhawyd nad oes adnoddau na digwyddiadau ar gael ar hyn o bryd. Bydd diweddariadau yn cael eu darparu wrth i wybodaeth ddod ar gael. [WEDI CAU]
- 5a. Caiff y Strategaeth Pobl a Chynllun Rheoli Asedau eu hadrodd yn y cyfarfod ar 19^{eg} Hydref 2023 [YN PARHAU]
- 5b Iaith yr adroddiad i fod yn fwy cryno gyda llinellau amser. Bydd hyn yn cael ei adrodd yn yr adroddiad rheolaidd yn y cyfarfod ar 19^{eg} Hydref 2023. [WEDI CAU]

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Llywodraethu ac Awdit held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 29ain Mehefin, 2023 at 2.00 pm

- 5c Menter gymdeithasol (llithriad o bron i ddegawd ledled Cymru): Bydd rhagor o wybodaeth yn cael ei hanfon i gau'r eitem hon. [YN PARHAU]
6. Adroddiad cwynion yr awdurdod cyfan: Ystyried y system bwysoli ar gyfer adroddiadau yn y dyfodol [YN PARHAU]
9. Adolygiad o'r Gofrestr Risg Strategol:
- a) Darparwyd diweddariad ar y ddwy elfen sy'n weddill o Risg 4 cyn y cyfarfod. [WEDI CAU]
- b) Cofrestr Risg Strategol: mireinio strwythur a chynnwys y papur hwn fel ei fod yn cyd-fynd yn llawnach â chyfrifoldebau'r Pwyllgor [YN PARHAU]
12. Blaengynllun Gwaith: Mae hyn wedi cael ei ddiweddarau [WEDI CAU]

6. Cyflwyniad gan Matt Lewis, Gwasanaeth Adnoddau a Rennir – rôl a diben y Gwasanaeth.

Cafodd y Pwyllgor gyflwyniad gan y Prif Swyddog Gweithredu, a Dirprwy Brif Swyddog Gweithredol y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir. Yn dilyn y cyflwyniad, gwahodwyd Aelodau'r Pwyllgor i ofyn cwestiynau:

- Gofynnodd Aelod am eglurhad o gyllideb Sir Fynwy ac eglurwyd mai £3,056,000 yw'r cyfanswm cyfraniad sydd ei angen ar gyfer gwasanaethau Cyngor Sir Fynwy, gwasanaethau i ysgolion a chontractau a thrwyddedau. Mae hyn yn cynnwys £738,000 a delir yn uniongyrchol am gontractau a thrwyddedau ynghyd â chyfraniad Cyngor Sir Fynwy o £1,600,000 (cyfanswm o £2,300,000) ynghyd ag incwm o £709,000 gan ysgolion.
- Mewn ymateb i gwestiwn, cadarnhawyd bod y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir yn darparu gwasanaethau TCC ar gyfer Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen a Chyngor Sir Fynwy. Mae tua 60 o gamerâu yn cael eu monitro ym mhob sir 24 awr bob dydd dan sylw sifftiau un person fesul sifft y tu allan i oriau swyddfa, ynghyd â gweithredwyr eraill yn ystod y dydd. Disgwylir i'r camerâu ffocysu'r ddelwedd ar weithgaredd os yw'n canfod digwyddiad. Gwnaed cynnig i'r Aelod siarad y tu allan i'r cyfarfod i drafod lleoliadau penodol.
- Hysbyswyd Aelod, a oedd yn gofyn am gynaliadwyedd y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir a'i gynlluniau i weithio tuag at sero net, fod y safle newydd yn ganolfan ddata a redir yn broffesiynol gyda ffynhonnell ynni adnewyddadwy ardystiedig o 100%.
- Dywedodd Aelod fod rhai ysgolion yn poeni am werth am arian EdTech a'u bod yn chwilio am ddarparwyr amgen. Eglurwyd bod cwrdd â'r safonau EdTech yn gostus, ond mae'r safonau'n cael eu bodloni gan yr ysgolion hynny sydd ar CLG (cadarnhawyd hyn gan archwiliad diweddar). Efallai na fydd gan yr ysgolion y tu allan i'r CLG yr offer i gwrdd â'r safon. Efallai y bydd opsiwn i ddiwygio'r CLG. Mae angen i ysgolion fod yn ymwybodol o gostau cudd wrth geisio darpariaeth amgen. Mae rhai ysgolion Casnewydd wedi dychwelyd i wasanaethau'r y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir gan ddarparwyr allanol. Byddai rhagor o wybodaeth a chyswllt ag ysgolion y tu allan i'r CLG yn fuddiol.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Llywodraethu ac Awdit held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 29ain Mehefin, 2023 at 2.00 pm

- Mewn ymateb i gwestiwn, cadarnhawyd bod ymarfer meincnodi wedi'i gynnal ledled Cymru a Lloegr
- Esboniodd ei bod yn rheoli'r berthynas gyda'r Gwasanaeth Adnoddau a Rennir a'r gyllideb gan gynnwys CLG gydag ysgolion. Gwnaed cynnig i siarad â llywodraethwyr ysgol os oedd angen. Ychwanegwyd bod prosiectau, dyheadau a pherfformiad digidol yn cael eu cyfathrebu, eu rheoli a'u harchwilio'n dda iawn. Mae'r Bwrdd Busnes a Chydweithredu gyda'r partneriaid eraill yn ganran Cyllideb TG o gyllideb sefydliad o 2.2% gyda chyfartaledd o 2.4%. Mae canran y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir ar gyfer ei bartneriaid yn amrywio o gyfraniad o 1.7% i 2.1% o gyllideb gyffredinol y sefydliad gan ddarparu gwerth cadarnhaol am arian.
- Gofynnodd Aelod a yw adroddiad diwedd blwyddyn yn cael ei ddarparu i roi sicrwydd ac eglurwyd bod adroddiad blynyddol yn cael ei ddarparu i'r Bwrdd, ac mae adroddiadau misol yng nghyfarfodydd y Grŵp Cyflawni lle mae materion yn cael eu nodi a'u trin.
- Gofynnodd Aelod faint o ddefnydd sy'n cael ei wneud o eiddo gweddilliol Blaenafon ar ôl symud i Gasnewydd a chafodd wybod bod datgomisiynu ar y gweill, gyda'r bwriad o gadw swyddfeydd oni bai bod llety addas arall ar gael.
- Gofynnodd y Cadeirydd sut y rheolir y gwahanol flaenoriaethau rhwng y chwe phartner. Y Pennaeth Diogelwch Gwybodaeth Cyfle i drafod prosiectau cydweithredol a monitro dangosyddion perfformiad. Eglurwyd y gallai cyflwyno Cynllun Cymunedol a Chorfforaethol Sir Fynwy olygu gwahanol adnoddau a bydd y gyllideb yn cael ei rheoli gyda'r Gwasanaeth Adnoddau a Rennir yn unol â hynny.
- Cadarnhawyd bod staff Cyngor Sir Fynwy yn cael eu trosglwyddo i'r Gwasanaeth Adnoddau a Rennir a Chyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen sy'n cynnal y gwasanaeth. Sir Fynwy sy'n cyfrannu cost gyflog y staff a drosglwyddir.

7. Archwilio Mewnol Torfaen: Adroddiad Archwiliad Mewnol Blynyddol y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir a Chynllun Archwilio ar gyfer 23/24

Cyflwynodd Archwilydd y Grŵp, Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen Adroddiad Archwilio Blynyddol a Chynllun Archwilio Blynyddol y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir ar gyfer 2023/24. Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Torfaen yn darparu Gwasanaethau Archwilio i'r Gwasanaeth Adnoddau a Rennir ar ran y chwe phartner. Gwahoddwyd cwestiynau:

- Nododd Aelod yr adroddiad cadarnhaol a holodd sut y byddai adroddiad gwannach yn cael ei rannu â Phwyllgorau Llywodraethu ac Archwilio'r pum partner arall. Eglurwyd bod pob adroddiad yn dilyn yr un broses a gofynnir i bartneriaid am farn yn ystod y cam cynllunio i sicrhau bod yr holl agweddau angenrheidiol yn cael eu cynnwys. Ar ôl yr archwiliad, mae staff y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir yn cael eu cyfarfod, ac mae adroddiad drafft yn cael ei ysgrifennu. Cynhelir cyfarfod ymadael cyn llunio adroddiad terfynol a'i anfon at uwch reolwyr a'r Bwrdd Cyllid a Llywodraethu. Mae adroddiadau wedi'u rhannu os gofynnwyd amdanynt. Awgrymwyd bod barn gyfyngedig neu ddim sicrwydd yn cael ei chyfleu i'r Prif Archwilydd Mewnol. Nodwyd y cynlluniau ar gyfer archwiliadau yn Sir Fynwy i ddefnyddio graddfeydd CIPFA ac awgrymwyd bod Torfaen yn mabwysiadu'r un graddfeydd yn y dyfodol.

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Llywodraethu ac Awdit held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 29ain Mehefin, 2023 at 2.00 pm

- Gofynnwyd cwestiwn am archwiliadau rhwng 2015 a 2019. Esboniwyd bryd hynny, roedd materion yn codi o fod prosesau a pholisïau newydd a datblygu perthynas â sefydliad newydd. Ers hynny mae mwy o ddiffiniad a threfniadaeth, sydd wedi arwain at welliannau. Eglurwyd bod y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir wedi nodi angen adnodd pwrpasol i weithio ar archwiliadau. Mae 30% o gapasiti gweithio'r Gwasanaeth bellach yn ymroddedig i ystyried diogelwch a sicrhau cydymffurfiaeth â rheolaethau diogelwch fel blaenoriaeth. Mae 10% o'r dyraniad ar gyfer archwiliad. Mae'r partneriaid yn deall blaenoriaethu prosesau archwilio yn dda.

Diolchodd y Cadeirydd i'r swyddogion am eu cyfraniad a nododd y bydd yn trafod gyda'r Prif Archwilydd Mewnol a'r Pennaeth Diogelwch Gwybodaeth sut orau i sicrhau bod y Pwyllgor yn parhau i fod yn weladwy dros faterion perthnasol yn ymwneud â'r Gwasanaeth Adnoddau a Rennir.

8. Rhyddid Gwybodaeth a Thoriadau'r Ddeddf Diogelu Data a Cheisiadau Mynediad at Bwnc Data gan y Testun - Sian Hayward

Cyflwynodd Pennaeth y Swyddog Diogelwch Gwybodaeth a Thechnoleg a Diogelu Data adroddiad ar Geisiadau Rhyddid Gwybodaeth, Toriadau'r Ddeddf Diogelu Data a Cheisiadau Mynediad at Bwnc Data. Yn dilyn cyflwyno'r adroddiad, gwahoddodd y Cadeirydd yr Aelodau i ofyn cwestiynau:

- Holodd Aelod y niferoedd cynyddol o adolygiadau mewnol a gofynnodd a fu newid yn y broses neu wiriadau ansawdd. Ymatebwyd bod aelodau'r cyhoedd yn fwy ymwybodol o'r defnydd o geisiadau rhyddid gwybodaeth os nad ydynt yn gallu cael gwybodaeth yn uniongyrchol o wasanaeth. Mae cynnydd hefyd yn y cynnwys technegol gan yr awdurdod cyfan, ac yn aml nid yw'r awdurdod yn cadw'r wybodaeth y gofynnwyd amdani. Efallai y bydd y ceiswyr wedi siomi gyda'r wybodaeth a dderbynnir, sy'n esbonio'r cynnydd mewn adolygiadau mewnol. Ymatebwyd bod yr holl adolygiadau mewnol wedi'u cadarnhau.
- Holodd Aelod y gyfradd cwblhau o 78% ar gyfer hyfforddiant gorfodol, a yw'r niferoedd sy'n ymgymryd â'r hyfforddiant yn cael eu monitro ac a oes proses wedi'i chynllunio i sicrhau mwy o gydymffurfiaeth. Ymatebwyd mai'r flaenoriaeth yw dysgu, yn enwedig mewn meysydd risg uchel, lle mae data personol yn cael ei drin a lle mae tor-rheolau'n digwydd. Mae'r hyfforddiant yn cael ei ailadrodd bob dwy flynedd. Mae'n orfodol bod dechreuwyr newydd yn cwblhau'r hyfforddiant. Mae'r hyfforddiant ar gael ar-lein, wyneb yn wyneb ac wedi'i deilwra i ofynion gwasanaeth. Mae gan ysgolion fodiwl ar wahân gan mai nhw yw eu rheolwyr data eu hunain, fel y mae Cynghorwyr Sir. Cynigiodd y Cadeirydd gefnogaeth y Pwyllgor i annog gwell cydymffurfiaeth â hyfforddiant.

Darparwyd diweddariad am y gronfa ddata hyfforddiant corfforaethol a fydd yn cynorthwyo i gasglu data a nodi diffygion. Gofynnodd y Cadeirydd am adroddiad o'r cyfraddau cwblhau hyfforddiant gorfodol wedi'i ddadansoddi fesul gwasanaeth, ar gyfer y cyfarfod nesaf.

Pwysleisiodd Aelod fod hyfforddiant gorfodol yn orfodol, ac os ystyrir nad yw rhai staff yn cael eu hystyried yn flaenoriaeth, ac mae rheswm da dros wneud hynny, gellid israddio eu gofyniad hyfforddiant o orfodol. Gofynnodd yr Aelod a oes unrhyw gosb i aelodau staff sydd wedi methu â chydymffurfio â hyfforddiant gorfodol. Cadarnhawyd na fyddai breintiau TG yn cael eu dileu am resymau parhad busnes. Cadarnhawyd bod tair

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Llywodraethu ac Awdit held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 29ain Mehefin, 2023 at 2.00 pm

wythnos yn ystod y flwyddyn sy'n canolbwyntio ar ddiogelwch seiber a Diogelu Data i godi ymwybyddiaeth.

Nodwyd mai negeseuon e-bost yw'r ffynhonnell fwyaf o dorri data, ac ymholwyd a oedd unrhyw gysylltiad â staff nad oeddent yn cwblhau hyfforddiant. Cadarnhawyd nad oes cysylltiad â staff yn cyflawni toriad data ar ôl peidio â gwneud yr hyfforddiant sydd ei angen i wneud yr hyfforddiant. Os ydynt wedi gwneud yr hyfforddiant, efallai y bydd yn rhaid iddynt ei adnewyddu. Yn aml, mae'r toriad yn cael ei ystyried yn wall dynol a'r camau a gymerwyd yw rheoli'r toriad a hysbysu'r rhai dan sylw.

- Gofynnodd Aelod sut mae nifer y toriadau data yn cymharu ag awdurdodau eraill a dywedwyd wrtho fod lefelau'n debyg i awdurdodau partner y Gwasanaeth Adnoddau a Rennir. Mae gwaith ar y gweill i gymharu gwybodaeth a pherfformiad ar draws De Cymru.
- Holodd Aelod y cynnydd mewn ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth am Blant a Phobl Ifanc. Eglurwyd bod Covid yn effeithio ar nifer y ceisiadau a'r gallu i ddelio â nhw. Mae'r duedd gyffredinol ar i fyny ar gyfer pob gwasanaeth. Mae cynnydd hefyd mewn cymhlethdod.
- Dywedodd Aelod, er nad yw'n lleihau difrifoldeb torri data, fod nifer yr achosion o dorri data e-bost yn fach iawn o'i gymharu â nifer yr e-byst a anfonir gan y sefydliad ac y byddent i ffynonellau allanol a mewnol. Mewn ymateb i gwestiwn, cadarnhawyd mai'r trothwy ar gyfer adrodd i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth yw drwy asesu'r niwed a achoswyd.
- Gofynnodd y Cadeirydd am wybodaeth am drefniadau llywodraethu ar gyfer y polisïau ar gyfer y meysydd hyn gan nad oedd y Pwyllgor wedi derbyn unrhyw bolisïau i'w hadolygu a'u cymeradwyo. Dywedodd y Pennaeth Diogelwch Gwybodaeth a Thechnoleg wrth y Pwyllgor fod y polisïau ar gael i'w gweld ar safle'r Fewnwyd ac y gellir eu cyflwyno i'r Pwyllgor. Mae yna Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth sy'n cymeradwyo newidiadau i bolisïau. Awgrymodd y Cadeirydd fel rhan o'r cyfrifoldebau llywodraethu y dylai'r grŵp adolygu a chymeradwyo nifer o bolisïau rheoli risg corfforaethol a gofynnodd i'r Dirprwy Brif Weithredwr ystyried pa rai o'r polisïau hyn (gan ymestyn y tu hwnt i TG a diogelu data) y dylai'r Pwyllgor eu hadolygu a'u hargymhell i'w cymeradwyo ar draws yr awdurdod o bryd i'w gilydd.

9. Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2022/23: Rheolwr Archwilio - Jan Furtek

Cyflwynodd y Prif Archwilydd Mewnol Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol 2022/23. Gwahoddwyd cwestiynau gan Aelodau'r Pwyllgor, fel a ganlyn:

- Gofynnodd Aelod pa mor bell yn ôl oedd yr adolygiad archwilio o Hen Orsaf Tyndyrn yn berthnasol, a chafodd wybod bod yr adolygiad gwreiddiol yn 2019/20. Cafodd y lleoliad ei gau oherwydd Covid am gyfnod sylweddol yna roedd angen digon o amser i wreiddio prosesau a gweithdrefnau diwygiedig. Bu newidiadau sylweddol ac mae arlwyio bellach yn cael ei reoli'n fewnol. Mae'r archwiliad dilynol ar y gweill ar hyn o bryd a bydd adroddiad interim llafar gyda barn ddiwygiedig yn cael ei ddarparu yn y cyfarfod nesaf.
- Yn ymwneud ag Ysgol Gynradd Gatholig Ein Harglwyddes a San Mihangel a nodi nad oes unrhyw dwyll wedi'i ganfod, gofynnodd Aelod am sicrwydd na fu unrhyw gollod sylweddol o arian. Cadarnhawyd nad oedd unrhyw dwyll, lladrad na chamymddwyn yn yr

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Llywodraethu ac Awdit held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 29ain Mehefin, 2023 at 2.00 pm

ysgol ond fe ganfuwyd diffyg rheolaeth gyffredinol ar draws rhai ardaloedd. Mae'r Pennaeth wedi ymgysylltu'n llawn â'r broses.

O ran cardiau caffael, cadarnhawyd bod swyddogion yn llofnodi i dderbyn telerau ac amodau'r cerdyn a bod trafodion yn cael eu monitro. Bydd adolygiad dilynol yn cael ei gynnal a'r gobaith yw y bydd y materion a nodwyd wedi cael sylw a bydd rheolaethau ar waith. Ni ddisgwylir i'r gwaith yn Ysgol Gynradd Gatholig Ein Harglwyddes a San Mihangel gael ei gwblhau tan yn ddiweddarach yn y flwyddyn i roi amser i'r ysgol wreiddio prosesau newydd.

Yn unol ag argymhellion yr adroddiad, cymeradwyodd y Pwyllgor Adroddiad Blynyddol Archwilio Mewnol ar gyfer 2022/23.

10. Cynllun Gweithredol Archwilio Mewnol Drafft 2023/24: Rheolwr Archwilio - Jan Furtek

Cyflwynodd y Prif Archwilydd Mewnol Gynllun Gweithredol Archwilio Mewnol Drafft 2023/24. Yn dilyn cyflwyno'r adroddiad, gwahoddwyd cwestiynau gan Aelodau'r Pwyllgor:

- Mynegodd Aelod bryder am yr adnoddau staff cyfyngedig yn y Tîm Archwilio Mewnol a'r angen posibl i ddibynnu ar adnoddau allanol drud i gyflawni'r rhaglen archwilio lawn, a holwyd a oedd unrhyw debygolrwydd o ddatrysiaid. Eglurwyd y byddai'n well peidio â defnyddio adnoddau allanol. Mae swydd wag yr Uwch Archwilydd wedi'i llenwi, sy'n mynd â'r tîm i'r nifer llawn ac eithrio rôl y Prif Archwilydd Mewnol 0.5 Cyfwerth ag Amser Llawn. Gellir defnyddio'r 5 mis o gynilo swyddi gwag ar gyfer swydd yr uwch archwilydd i gaffael adnoddau allanol yn amodol ar ystyriaethau cost a chyllidebol.
- Holwyd a ellid defnyddio cyllid 0.5 Cyfwerth ag Amser Llawn y Prif Archwiliwr Mewnol i ddarparu swydd gradd is. Ni chafodd y syniad hwn ei ddiystyru ond atgoffwyd y Pwyllgor fod materion recriwtio mewn timau archwilio ar draws Cymru a'r DU. Mae'r model cyflawni dan ystyriaeth gan gynnwys cydweithredu rhanbarthol ehangach a allai roi mynediad i ddarpariaeth arbenigol e.e. sgiliau archwilio TG. Mae'r Cadeirydd yn disgwyl ymgynghori â'r Pwyllgor ar y modelau cyflenwi newydd arfaethedig.

Gan nodi asesiad y Prif Archwiliwr Mewnol mai prin yn ddigonol oedd y targed o 5.5 Cyfwerth ag Amser Llawn, y sefyllfa adnoddau bresennol o 5.0 Cyfwerth ag Amser Llawn a llinell amser ansicr, estynedig ar gyfer trosglwyddo i'r model cyflawni targed, cymeradwyodd y Pwyllgor sylwadau'r Prif Archwiliwr Mewnol, nododd y canlyniadau tebygol ar lefelau sicrwydd rheolaeth/natur barn y Prif Archwiliwr Mewnol y gellir eu darparu ar ddiwedd y flwyddyn, gofynnodd y pwyllgor i'r mater hwn gael ei uwchgyfeirio i'r Cabinet a'r Cyngor i'w nodi'n ffurfiol ac, fel y bo'n briodol, i'w drafod gyda'r Dirprwy Brif Weithredwr.

Derbyniodd y Pennaeth Cyllid farn y Pwyllgor gan hefyd groesawu cyfnod i adolygu'r sefyllfa ac archwilio modelau cyflwyno.

- Mynegodd Aelod bryder am y gostyngiad o un rhan o dair i'r cyfanswm sydd ar gael a holwyd a oedd cymariaethau ar gael mewn sefydliadau eraill gan nad oedd yn ymddangos bod digon o archwilywyr i ymgymryd â'r gwaith gofynnol. Esboniwyd bod y cyfrifiad yn seiliedig ar ddiwrnodau anghynhyrchiol (e.e. cyfarfodydd tîm, arfarniadau,

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

Minutes of the meeting of Pwyllgor Llywodraethu ac Awdit held at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 29ain Mehefin, 2023 at 2.00 pm

absenoldeb ac ati). Ychwanegwyd bod gan archwilydd cymwys ofyniad o 40 awr DPP y flwyddyn.

- Gofynnodd y Cadeirydd pam nad yw adolygiad o'r rheolaethau sy'n gysylltiedig â chynnig a gweithredu'r arbedion ariannol pellach disgwyltiedig gan Benaethiaid Gwasanaeth wedi'i gynnwys yn y cynllun. Ymatebwyd bod pob agwedd wedi'i hystyried a gwahoddir y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i roi adborth, a rhoddir ystyriaeth i ychwanegu amser i'r cynllun.

Rhododd y Pennaeth Cyllid sicrwydd bod y Cabinet wedi gofyn am uwch arweinyddiaeth i fonitro cyllideb agos a rheolaidd ar gyfer yr holl wasanaethau ar gyfer 2023/24. Mae cryn dipyn o bwysau wedi'i ychwanegu i'r gyllideb a'r risgiau ariannol a'r risgiau cyllidebol o beidio â chyflawni rhai o'r arbedion hynny. Mae cyfarfodydd rheolaidd yn cael eu cynnal gyda gwasanaethau'n cyflwyno risg cyllideb uchel ar gyfer y flwyddyn a chynhelir cyfarfodydd yn rheolaidd gyda swyddogion sy'n gyfrifol am gyflawni'r arbedion cyllidebol. Mae'r trefniadau hyn yn darparu mynediad amser real i'r camau sy'n cael eu cymryd gan wasanaethau i leihau costau. Dywedodd y Pennaeth Cyllid y gellir cymryd sicrwydd o'r trefniadau monitro ar gyfer y flwyddyn ariannol hon. Gan nodi'r sylwadau hyn, gofynnodd y Cadeirydd y dylid ystyried yn gliriach risgiau gweithredol canlyniadol ar ddarparu gwasanaethau a rheolaeth gyffredinol ochr yn ochr â'r risgiau ariannol a gynhwysir yn y cynllun.

Yn unol ag argymhellion yr adroddiad, adolygodd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio, gwneud sylwadau ar Gynllun Archwilio Mewnol Drafft 2023/24 a nododd cyn ei gymeradwyo yn y cyfarfod nesaf.

11. Adroddiad Barn a Mesur Gwendidau Archwilio Mewnol: Rheolwr Archwilio - Jan Furtek

Cyflwynodd y CIA adroddiad ar raddfeydd Barnau a Gwendidau Archwilio Mewnol. Yn dilyn cyflwyno'r adroddiad, gwahoddwyd cwestiynau:

Roedd yr Aelodau'n cefnogi'r newidiadau, a gofynnwyd a ellid dosbarthu'r dogfennau sydd wedi'u hymgorffori yn yr adroddiad i Aelodau'r Pwyllgor.

Fel yr argymhellwyd yn yr adroddiad, cymeradwyodd y Pwyllgor y newid i raddfeydd barnau a gwendidau archwilio a ddefnyddir gan y tîm Archwilio Mewnol.

12. Blaen Raglen Waith

Nodwyd y Blaengynllun Gwaith.

13. Cadarnhau cofnodion y cyfarfod blaenorol

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod blaenorol fel cofnod cywir.

14. Nodi dyddiad y cyfarfod nesaf sef ar y 27ain o Orffennaf 2023

Gorffennodd y cyfarfod am 4.30 pm

MONMOUTHSHIRE COUNTY COUNCIL

**Minutes of the meeting of Pwyllgor Llywodraethu ac Awdit held
at Neuadd Y Sir, Y Rhadyr, Brynbuga, NP15 1GA on Dydd Iau, 29ain Mehefin, 2023 at
2.00 pm**